

AVENTURILE
LUI
SERELICĂ

GIANNI RODARI
AVENTURILE
LUI
CEPELICĂ

Traducere de Mircea Sântimbreanu
Ilustrații de Manuela Santini

Lucrare apărută cu acordul COPYRO –
Societate de Gestiune Colectivă a Drepturilor de Autor.

Redactor: Iustina Croitoru
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
DTP: Iuliana Constantinescu, Carmen Petrescu
Corector: Patricia Rădulescu

Tipărit la Art Group

Gianni Rodari
Le Avventure di Cipollino
© 1980, Maria Ferretti Rodari and Paola Rodari, Italy
© 2008, Edizioni EL S.r.l., Trieste Italy

© HUMANITAS, 2012, 2017, pentru prezenta versiune românească

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Rodari, Gianni
Aventurile lui Cepelică / Gianni Rodari; trad. de Mircea Sântimbreanu;
il. de Manuela Santini. – București: Humanitas, 2017
ISBN 978-973-50-5909-5
I. Sântimbreanu, Mircea (trad.)
II. Santini, Manuela (il.)
821.131.1

EDITURA HUMANITAS
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 021 311 23 30

CAPITOLUL 1

În care prințul Lămâie este călcat pe bătătură de Cepeloi

Cepelică era fiul bătrânului Cepeloi și avea nu mai puțin de șapte frați: pe unul îl chema Ceapăverde, pe altul Cepeluță, pe celălalt Cepușoară și așa mai departe, nume, firește, cum nu se poate mai potrivite pentru mlădițele unei prea cinstate familii de ceapă. Altminteri, oameni cumsecade cu toții, trebuie s-o spunem de la bun început, deși amarnic de ghinionști. Deh, ce să-i faci? Când ești ceapă, te naști cu lacrimile-n ochi.

Cumătrul Cepeloi trăia laolaltă cu droaia de copii într-o baracă olecută mai răsărită decât un ghiveci de răsaduri, din acelea ce se văd cu duiumul pe la zarzavagii. Bogătașii care se nime-reau când și când prin împrejurimi strâmbau din nas a scârbă: „Maică, măculiță, ce mai pute a ceapă!” și porunceau vizitiului să dea bice Castraveților.

Și iată că într-o bună zi urma să treacă prin partea locului însuși guvernatorul, prințul Lămâie în persoană.

— Ce-o să zică alteța sa când o să-l pălească duhoarea sărăcanilor? se perpeleau care mai de care dregătorii de la curte de grija augustului său nas.

— Știți ce? își dădu cu părerea marele șambelan. Propun să-i parfumăm.

Zis și făcut. Un pluton de Lămâi primi pe dată misiunea de a-i înmiresma pe calici. Lămâiașii purtau cu acest prilej pe umăr, în loc de puști, bidoane pline ochi cu odicolon, ba cu parfum de violete și chiar cu apă de trandafiri din Bulgaria, cea mai fină din lume.

Cepeloi cu toată liota sa fură scoși cu sila din cocioabă, puși cu fața la perete și murați din creștet până în tălpi, drept care Cepelică se și alese cu un strașnic guturai.

Deodată, în depărtare, răsunară surle și trâmbițe și, în fruntea suitei sale de Lămâi și Lămâiași, se ivi prințul Lămâie. Era înveșmântat în straie galbene, iar în vârful tichiei purta aninat un clopoțel de aur. Lămâile mai de vază din alai purtau la căciuliță clopoței de argint, iar Lămâiașii fără rang, clopoței de bronz. Zvonul clopoțelilor se auzea până hăt departe, iar mulțimea, crezând că sosise fanfara militară, se îmbulzea în calea zgomotosului convoi.

— Sosește trupa!

Însă nu era vreo trupă de muzicanți.

Cepelică și tătâne-su se nimeriseră chiar în primul rând. Socotind de la o vreme că încasase destui ghionți, bătrânul se întoarse și strigă la cei ce în învălmășeală nu conteneau să-i moaie coastele:

— Înapoi, fraților! Dați-vă înapoi!

Auzându-l, prințului Lămâie fu cât p-aci să-i sară tichiuța de pe cap. Se opri drept în fața bătrânului Cepeloi și, proptindu-se pe picioarele lui strâmbe, i se adresă tăios:

— Și, mă rog, de ce „înapoi“?! Te supără cumva entuziasmul cu care supușii mei aleargă să mă întâmpine?

— Alteță, îi șopti la ureche marele șambelan, fiți cu băgare de seamă. Omul acesta pare un rebel periculos. Să fim cu ochii în patru.

Și într-adevăr, pentru a fi cu ochii în patru, un polițist își duse deodată la ochi un binoclu destinat anume pentru supravegherea celor suspecti și care, de altfel, atârna la gâtul fiecărui polițist.

Bietul Cepeloi înverzise de spaimă.

— Maiestate, îngăimă el, dar mă împing din spate.

— Așa și trebuie, tună prințul Lămâie, foarte bine fac, să împingă!

La aceste cuvinte, marele șambelan se întoarse numaidecât spre mulțime și ținu următoarea cuvântare:

— Prea iubiți supuși, alteța sa vă mulțumește pentru nețăr-
murita dragoste ce i-o mărturisiți înghesuindu-vă întru întâm-
pinarea sa. Apropiati-vă, dragi cetățeni, împingeti cât puteți...

— Dar o să cădem buluc peste domnia voastră, îndrăzni
să obiecteze Cepelică.

Un polițist își îndreptă pe dată binoclul spre nesocotitul
palavragiu, drept care micul suspect chibzui că-i mai cuminte
să-și ia tălpășița, strecurându-se printre picioarele celor de față.

La început, gloata curioșilor se ținu mai la o parte, ca să nu
se strivească, dar apoi, îmboldită de ochiadele șambelanului, în-
cepu să se legene din ce în ce mai tare, ca apa într-o găleată. În
învălmășeala ce se iscă, bătrânul Cepeloi se pomeni aterizând
de-a dreptul pe picioarele prințului Lămâie.

Alteța sa, care suferea de bătături, avu în felul acesta pri-
lejul să vadă stele verzi fără concursul astronomului de la curte.
Zece Lămâiași se repeziră asupra nefericitului bătrân și-i puseră
cât ai clipi cătușele.

— Cepelică! Cepelică! striga bătrânul din răsputeri, în
timp ce Lămâiașii îl târau după ei.

Dar Cepelică nu-l mai auzea, căci între timp se îndepărtase
binișor.

Oamenii din preajma lui știau, cu toate acestea, în amănunt
tot ceea ce se petrecuse, ba chiar, cum se întâmplă de obicei, știau
și ceva pe deasupra.

— Noroc că l-au arestat. Închipuiți-vă, voia să-l înjunghie pe
alteța sa!

— Aș! Habar n-ai, avea o mitralieră în buzunarul de la surtuc!

— În buzunarul de la surtuc? Dă-o-ncolo, asta-i prea de tot...

— Cum? Dumneata n-ai auzit împușcăturile?

Pocnituri se auziseră, cu adevărat, dar de la focurile de ar-
tificii aprinse în cinstea prințului Lămâie. Oamenii însă se spe-
riaseră și o tuliseră la fugă, de frica Lămâiașilor.

Cepelică ar fi vrut să astupe gurile sparte, explicându-le că
bietul babac n-avea în buzunarul de la surtuc decât un muc de
țigară toscană, dar socoti că e mai bine să-și țină gura.

Sărmanul! I se păru că nu mai vede bine cu ochiul drept; dar nu era decât o lacrimă ce ținea morțiș să vadă și ea de ce oftează băiețașul.

— Proasto! bombăni înciudat Cepelică, și lacrima, spe-riată, făcu stânga-mprejur.

* * *

Pe scurt, Cepeloi fu osândit să zacă în temniță toată viața, ba chiar și după moarte, deoarece închisorile prințului Lămâie aveau fiecare și câte un cimitir.

Cepelică se duse să-l vadă la închisoare.

— Bietul meu tată, îl îmbrățișa el plângând, te-au vârat la gherlă ca pe un om de nimic, laolaltă cu toți tâlharii și ucigașii.

— Scoate-ți asta din cap, fiul meu, îl povățui bătrânul mângâindu-l cu drag, în temniță dai peste oameni foarte cumse-cade, să știi.

— Bine, dar ce nelegiuiri au săvârșit?

— Nici una. Tocmai de aceea au și înfundat pușcăria. Prin-țul Lămâie nu-i poate suferi pe oamenii de treabă.

Cepelică se străduia să priceapă spusesele bătrânului.

— Cum s-ar zice... adicătelea, e o cinste să stai la închisoare?

— Câteodată, da; De bună seamă temnițele sunt făcute pen-tru hoți și ucigași, dar de când e prințul Lămâie la putere, totul e pe dos: găinarii și netrebnicii se-nvârtesc la curte, iar închiso-riile gem de oameni ce n-au altă vină decât cinstea.

Băiatul căzu pe gânduri. Chibzuia anume cum ar putea face să rămână cinstit fără ca pentru asta să intre la pușcărie.

— Adică nu, izbucni Cepelică, de intrat, o să intru la puș-cărie... dar ca să vă eliberez pe toți.

Bătrânul clătină din cap cu tristețe.

— Nu-ți face iluzii, fiul meu! N-o să fie prea ușor. O să vezi tu!

În acest moment apăru un Lămâilă de gardă ca să-i în-științeze că vizita se terminase.

— Cepelică, spuse atunci prizonierul, tu acum ești măricel și ești în stare să-ți porți singur de grijă. Las-o pe biata maică-ta

și pe frățiorii mai mici în grija lui nen-tu Ceapă și tu ia-ți desaga la spinare și pornește în lumea largă. O să vezi și o să înveți multe.

— Degeaba, eu n-am cărți și nici bani să-mi cumpăr, se posomorî băiatul.

— Nu-i nimic. N-ai de studiat decât o materie: pe ticăloși! Deschide bine ochii când dai de un tiran, oprește-te, cercetează-l...

— Și pe urmă, ce trebuie să fac?

— O să-ți dai tu singur seama la momentul potrivit.

— Haida-de, strigă Lămâilă, ați flecărit destul. Iar pe tine, mucosule, să nu te mai prind pe aici de nu vrei să ajungi și tu la pușcărie.

Cepelică ar fi vrut să-i spună câteva de la obraz, dar își mușcă buzele. Cugetă, pe bună dreptate, că n-are rost să se lase arestat înainte de a fi încercat să-și înfăptuiască năzuințele, îl îmbrățișă așadar pe bătrân și se grăbi s-o șteargă.

În aceeași zi, Cepelică îi încredință pe maică-sa și pe frățiori unchiului său Ceapă, un om bun ca pâinea caldă și care era socotit norocos, deoarece își găsisse o slujbă de paznic. Își puse apoi traista în băț și o porni pe drumul pribegiei, care de fapt era un drum ca toate drumurile, doar că era primul care i se înfățișă. Se vede însă că o apucase pe drumul cel bun, căci după câteva ceasuri ajunse la marginea unui cătun, al cărui nume însă nu era însemnat, așa cum se obișnuiește, pe prima casă. Iar prima casă nu era nici ea, la drept vorbind, o casă ca toate casele, ci mai degrabă un fel de cușcă, nimerită în cel mai bun caz pentru un câine, dar și acela scurt de picioare.

La ferestruică se zărea fața unui moșnegel cu barbă roșcată, care se uita afară trist și nu părea să aibă altă treabă decât aceea de a-și căina soarta.

Cum îl făcu Cepelică să plângă pentru prima oară pe cavalerul Pătlăgică

— Unchiașule, cum de ți-a dat în minte să te vâri într-o cușcă ca asta? îl întrebă Cepelică după ce-i dădu binețe. Grozav aș vrea să știu cum o să mai ieși din ea.

— Oh, asta-i simplu, răspuse bătrânelul, de intrat e mai greu. Te-aș pofti cu dragă inimă să intri și dumneata, tinere, ca să ciocnim un pahar de bere, dar, după cum vezi, nu prea e loc de musafiri și, ca să-ți spun drept, nu am nici bere.

— Nu face nimic, nu mi-e sete, se grăbi Cepelică să-l liniștească pe bătrân, cu ochii la ciudata chichineată. Carevasăzică, asta e reședința dumatile?

— Chiar așa, răspuse bătrânelul, pe nume Dovlecel. Este ea, ce-i drept, cam neîncăpătoare, dar, dacă nu bate vântul, e destul de bunicică.

Moș Dovlecel își isprăvisе căsuța de-abia în ajun, și trebuie să știți că de când era copil nu visase decât la asta: să aibă patru pereți ai lui. Pusese an de an deoparte câte o cărămidă și pentru că, din nenorocire, nu știa să socotească, îl chema din când în când pe meșterul Strugure, cizmarul, să i le numere.

— Ia să vedem, mormăia meșterul Strugure, scărpinându-se cu sula după ureche, șase ori șapte, patruzeci și doi... rămâne nouă... în total fac șaptesprezece...

— Ajung pentru o casă?

— N-aș crede.

— Și ce sfat îmi dai?

— Știu eu ce să zic? Fă-ți o bancă.

CUPRINS

Capitolul 1	
În care prințul Lămâie este călcat pe bătătură de Cepeloi	5
Capitolul 2	
Cum îl făcu Cepelică să plângă pentru prima oară pe cavalerul Pătlăgică	11
Capitolul 3	
Necazurile lui Miriapod când își duce copiii la cizmar	21
Capitolul 4	
Unde Cepelică îl asediază pe Jăvroi și îl învinge prin însetare	25
Capitolul 5	
Unde cumătrul Afină, pentru a se păzi de hoți, își pune la ușă un clopoțel	30
Capitolul 6	
Baronul Portocală are necazuri cu burta, iar tânărul duce Mandarină amenință că se va arunca de pe dulap	35
Capitolul 7	
Unde Cireșel nu ține seama de tăblițele lui don' Pătrunjel	43
Capitolul 8	
Doctorul Castană este gonit de la castel	50
Capitolul 9	
Comandantul suprem al șobolanilor silit să bată în retragere	54
Capitolul 10	
Călătorie cu Cârțița de la o închisoare la alta	62

Capitolul 11	
Unde se va afla de ce doarme Pătlăgică cu ciorapii în picioare	72
Capitolul 12	
Grădinarul Praz își bate joc de instrumentele de tortură	79
Capitolul 13	
Mazăre salvează, fără să vrea, viața cavalerului	85
Capitolul 14	
Domnul Mazăre ajunge la spânzurătoare	89
Capitolul 15	
Explicații la capitolul precedent	92
Capitolul 16	
Aventurile lui mister Morcovely și ale câinelui său, Adulmici	96
Capitolul 17	
Cepelică se împrietenește cu un urs simpatic	112
Capitolul 18	
Foca pârâcioasă	117
Capitolul 19	
Descrierea unui trenuleț nemaipomenit	124
Capitolul 20	
Tânărul duce Mandarină și sticla galbenă	132
Capitolul 21	
Mister Morcovely este numit consilier militar	138
Capitolul 22	
Baronul strivește fără să vrea douăzeci de generali	145
Capitolul 23	
Cepelică face cunoștință cu păianjenul poștaş	150
Capitolul 24	
Cepelică își pierde orice speranță	156
Capitolul 25	
Pățaniile lui Șontâc-Șontâc și ale lui Șapte-Jumate	160

Capitolul 26	
Unde e vorba de un Lămâilă ce nu se pricepe la aritmetică.	168
Capitolul 27	
Prințul Lămâie la cursele de care împiedicate.	175
Capitolul 28	
Pătlăgică pune impozit pe vremea rea	178
Capitolul 29	
O furtună ce nu se mai isprăvește.	185
Capitolul 30	
Unde Pătlăgică plânge pentru a doua oară	191